

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	สถานภาพและบทบาทของน้อยและหนานในสังคม ล้านนา
ผู้เขียน	นายเจษฎา สอนบาลี
ปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พุทธศาสนศึกษา)
คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	อาจารย์ ดร. วิโรจน์ อินทนนท์ ประธานกรรมการ อาจารย์ ดร. พิสิฐฐ์ โคตรสุโพธิ์ กรรมการ อาจารย์ ดร.สมหวัง แก้วสุฟอง กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาสถานภาพและบทบาทของน้อยและหนานที่มีอยู่ในอดีตและปัจจุบัน 2. เพื่อศึกษาปัญหาและสาเหตุที่เป็นปัจจัยต่อการเปลี่ยนแปลงของสถานภาพและบทบาทของน้อยและหนาน ที่มีอยู่ในอดีตและปัจจุบัน 3. เพื่อศึกษารูปแบบและวิธีการในการฟื้นฟูสถานภาพและบทบาทของน้อยและหนาน ในสังคมล้านนา

วิธีการดำเนินงานวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ภาค คือ การศึกษาภาคเอกสารและการศึกษาภาคสนาม กลุ่มประชากรตัวอย่าง ได้แก่ น้อยที่มีอายุตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไป หนานอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป และประชาชนทั่วไปทั้งผู้ชายและผู้หญิงที่มีอายุตั้ง 50 ปีขึ้นไปจำนวนทั้งสิ้น 140 คน โดยขอบเขตของการศึกษาใช้เขตการปกครองของคณะสงฆ์ภาค 7 ประกอบด้วยจังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน แม่ฮ่องสอน ใช้วิธีการอภิปรายสัมมนากลุ่มแล้วคัดเลือกตัวแทนของแต่ละกลุ่มมานำเสนอข้อมูลเพื่อเข้าสู่กระบวนการสัมภาษณ์เชิงลึก รวบรวมข้อมูลแล้วนำเสนอในรูปแบบการวิจัยเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า สถานภาพและบทบาทของน้อยและหนานที่มีอยู่ในอดีตพบมีอยู่ด้านใหญ่ๆ 6 ด้าน คือ 1. ด้านการเป็นผู้นำ 2. ด้านการแพทย์แผนโบราณ 3. ด้านช่าง “สล่า” 4. ด้านศิลปะและการแสดง 5. ด้านการศึกษา(การรับราชการ) 6. ด้านศาสนพิธีกรรม โหราศาสตร์

ไสยศาสตร์ ในปัจจุบันสถานภาพและบทบาทที่มีในอดีตได้เลื่อนหายไปคงเหลือเพียงด้านศาสนพิธีกรรม โหราศาสตร์ ไสยศาสตร์ เท่านั้น

สาเหตุหลักที่เกิดการเปลี่ยนแปลงสถานภาพและบทบาทของน้อยและหนาน มาจากปัญหาและสาเหตุหลัก 3 ปัจจัยได้แก่ 1. ปัจจัยด้านสังคม 2. ปัจจัยด้านการศึกษา 3. ปัจจัยด้านปัจเจกบุคคล ปัจจัยทั้ง 3 เป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมและตัวของน้อยและหนานเอง สถานะการเปลี่ยนเกิดขึ้นโดยทางตรงและทางอ้อม

รูปแบบและวิธีการในการฟื้นฟูสถานภาพและบทบาท คือ การปรับปรุงตนเองและองค์กรของน้อยและหนาน การยกระดับและปรับปรุงคุณภาพด้านการศึกษาของสงฆ์ การร่วมกันระหว่างหน่วยงานและองค์กรต่างๆ ในสังคม สถานภาพและบทบาทนั้นจึงจะกลับคืนสู่สภาพเดิม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Thesis Title	Status and Roles of <i>Noy</i> and <i>Nharn</i> in Lanna Society	
Author	Mr. Chetsada Sonbali	
Degree	Mater of Arts (Buddhist Studies)	
Thesis Advisory Committee	Lect. Dr.Viroj Inthanon	Chairperson
	Lect. Dr. Phisit Kotsupho	Member
	Lect. Dr. Somwang Kaewsufong	Member

ABSTRACT

The objective of research are, (1) to study the status and roles of Noy and Nharn in Lanna society in the past and at the present, (2) to study the problems and causes of changing of status and roles of the Noy and Nharn, and (3) to find out the format and method in restoration of status and roles of the Noy and Nharn.

Methodology is documentary as well as field work study. Sampling populations are Noy aged 30 and above. Nharn aged 50 and above. General people, both male and female, aged, aged 50 and above. Totally of them are 140. scope of the study focuses on the area of Sangha administration, division 7, which including 3 provinces they are, Chiang Mai, Lum Phun, Maehongson.

Process of collecting the data is group discussions then, the group representatives are to be selected to present data and to have dept – interview. Then the data are collected. The study is revealed that the status and roles of Noy and Nharn in the past was found in 6 categories. They are, 1. to be a leader 2. to be proficient in a traditional medical treatment 3. to be a skilful in handicraft 4. to be proficient in arts and performance 5. due to his good education, he is eligible to be a government officer 6. to be a guide in religious ceremony as well as to console the people

with astrology and magic. At the present, all outstanding status and roles of Noy and Nharn as above – mentioned has been evaporated except one related conducting religious ceremony and of being an astrologer and a magician.

The main causes of changing of the status and roles of Noy and Nharn are due to 3 factors. They are, 1. social factor 2. education factor 3. individual factor. These 3 factors cause changing happened to Noy and Nharn themselves as well as the environment around them. The condition of change can be both directly and indirectly.

Format and method suggesting for restoration of status and roles of Noy and Nharn are as following. To develop Noy and Nharn and organizations concerned. To upgrade and overhaul the ecclesiastical education. To make cooperation among various social sectors and organizations.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved